

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جدول مسابقات ورزشی

رشته تربیت بدنی

گروه تحصیلی علوم ورزشی

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه ای

شماره درس ۴۴۷۳

میرزاده، میرمسعود	۷۹۶
جدول مسابقات ورزشی/ مؤلف: میرمسعود میرزاده - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب های	/ ۲۱۲
درسی ایران، ۱۳۹۲	ج ۹۳۴ م
۸۴ ص: مصور - (آموزش فنی و حرفه ای؛ شماره درس ۴۴۷۳)	۱۳۹۲
متون درسی رشته تربیت بدنی گروه تحصیلی علوم ورزشی، زمینه خدمات	
برنامه ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه ریزی و تألیف کتاب های درسی	
رشته تربیت بدنی دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش	
۱ مسابقه های ورزشی، جدول ها و نمودارها الف ایران وزارت آموزش و پرورش	
کمیسیون برنامه ریزی و تألیف کتاب های درسی رشته تربیت بدنی ب عنوان ج فروست	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کار دانش ، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب گاه (وبسایت)

این کتاب بر اساس نظرات هنرآموزان رشته تربیت بدنی در شهریورماه سال ۱۳۸۷، زیر نظر مؤلف
و با همکاری اعضای کمیسیون تخصصی رشته مذکور بازنگری و اصلاح شد

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کار دانش

نام کتاب : جدول مسابقات ورزشی - ۴۸۷/۴

مؤلف : میرمسعود میرزاده

عضای کمیسیون تخصصی : دکتر محمد خبیری، علی شاه محمدی، حسین کرم زاده، فریبا حسین آبادی، حمیده نظری تاج آبادی و

معصومه سلطان رضوانفر

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۰۹۲۶۶۰۸۸۳۰، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وبسایت : www.chap.sch.ir

صفحه آر : صغری عابدی

طرح جلد : علیرضا رضائی کُر

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۰۴۴۹۸۵۱۶، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

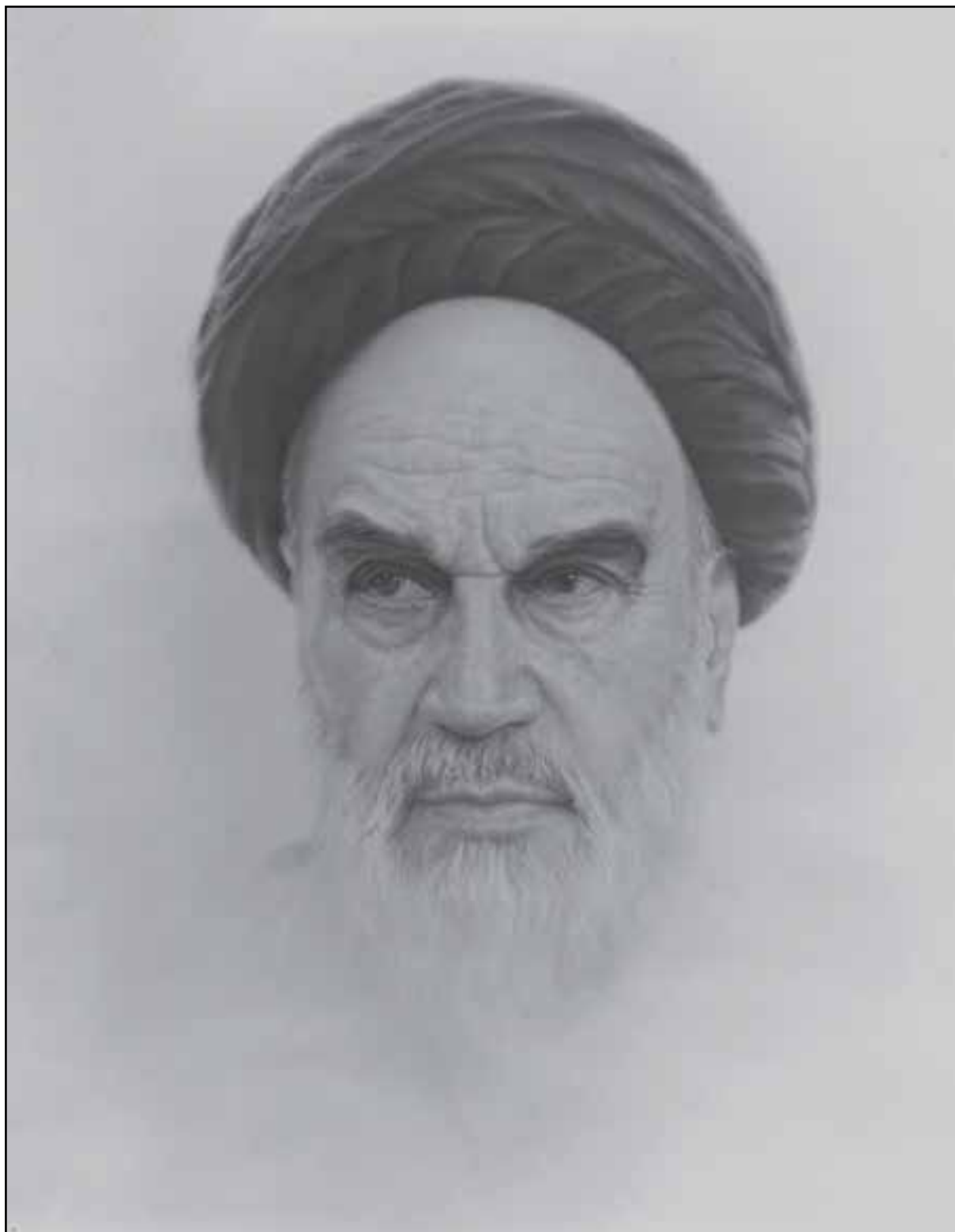
چاپخانه : فارسی

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوازدهم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 964-05-0884-5

شابک ۵-۸۸۴-۰۵-۰۹۶۴

کسانی که اهل خدا هستند ورزش جسمی می کنند و ورزش روحی.

امام خمینی «ره»

فهرست

مقدمه

پیش‌گفتار

۱	فصل اوّل: جدول‌های حذفی
۱	۱-۱ جدول یک حذفی
۲	۱-۱-۱ تعیین تعداد بازی‌ها در جدول یک حذفی
۲	۱-۱-۲ تعداد دور بازی‌ها در جدول یک حذفی
۲	۱-۱-۳ ترسیم جدول یک حذفی
۵	رسم جدول یک حذفی در صورتی که تعداد تیم‌های شرکت‌کننده توان‌های عدد ۲ نباشند
۵	الف- رسم جدول یک حذفی با استفاده از توان پائین‌تر
۹	خودآزمایی برای جدول یک حذفی با استفاده از توان کم‌تر
۹	ب- رسم جدول یک حذفی با استفاده از توان بالاتر
۱۰	۱-۱-۴ طریقه تنظیم جدول یک حذفی و تعیین محل استراحت‌ها در آن
۱۳	۱-۱-۵ قرعه‌کشی و تنظیم جدول یک حذفی
۱۴	۱-۱-۶ اولویت‌بندی شرکت‌کنندگان در جدول‌های یک حذفی (سیدگذاری)
۱۸	ج- روش سوم ترسیم جدول‌های یک حذفی
۱۹	۱-۱-۷ جدول شماره ۱- مزیت‌ها و عیب‌ها برای جدول‌های یک حذفی
۲۰	۱-۲ جدول دو حذفی
۲۰	۱-۲-۱ تعیین تعداد بازی‌ها در جدول دو حذفی
۲۰	۱-۲-۲ رسم جدول دو حذفی
۲۰	۱-۲-۳ رسم جدول دو حذفی چپ و راست (افقی)
۲۱	۱-۲-۴ نکات قابل توجه در ترسیم جدول‌های دو حذفی
۲۸	تمرین برای جدول دو حذفی از نوع افقی
۲۸	۱-۲-۵ رسم جدول دو حذفی بالا و پائین (عمودی)
۳۲	۱-۲-۶ جدول شماره ۲- مزیت‌ها و عیب‌ها برای جدول‌های دو حذفی
۳۳	خودآزمایی

۳۴	فصل دوم : جدول‌های دوره‌ای
۳۴	۲-۱ تعریف جدول دوره‌ای
۳۴	۲-۱-۱ جدول دوره‌ای (روش قدیم)
۳۶	۲-۱-۲ تعیین تعداد بازی‌ها در جدول دوره‌ای
۴۱	۲-۱-۳ جدول دوره‌ای (روش جدید)
۴۶	۲-۱-۴ طریقهٔ ثبت نتیجه‌های بازی‌ها
۴۶	۲-۱-۵ طریقهٔ ثبت امتیازات
۴۷	۲-۱-۶ جدول شمارهٔ ۳- مزیت‌ها و عیب‌ها برای جدول‌های دوره‌ای
۴۸	خودآزمایی
۴۹	فصل سوم : جدول‌های ویژه
۴۹	۳-۱ جدول آسیایی
۵۳	۳-۲ جدول مقام سوم مشترک
۵۸	۳-۳ جدول حذفی جبرانی
۶۰	۳-۳-۴ جدول شمارهٔ ۴- مزیت‌ها و عیب‌های جدول حذفی جبرانی
۶۱	خودآزمایی
۶۲	فصل چهارم : جدول‌های ترکیبی
۶۲	۴-۱ تعریف جدول ترکیبی
۶۲	۴-۱-۱ جدول دوره‌ای با روش ضربدری
۶۴	۴-۱-۲ جدول دوره‌ای با روش مستقیم یا جدول رده‌بندی مستقیم
۶۵	۴-۱-۳ جدول دوره‌ای با روش‌های زیگزاگ و ضربدری
۶۷	۴-۲ جدول المپیک
۶۸	۴-۳ جدول دوره‌ای - حذفی
۶۸	۴-۳-۱ جدول دوره‌ای - حذفی نوع اول
۷۰	۴-۳-۲ جدول دوره‌ای - آسیایی
۷۲	۴-۴ جدول حذفی - دوره‌ای
۷۳	۴-۵ جدول فیزو
۷۵	۴-۶ جدول جام جهانی
۷۵	۴-۶-۱ نحوهٔ قرعه‌کشی و چیدمان در گروه‌های هشت‌گانه
۷۵	۴-۶-۲ نحوهٔ برگزاری مسابقات جام جهانی
۷۹	خودآزمایی
۸۰	ضمیمه‌ها
۸۴	فهرست منابع

مقدمه

تمامی علومى که در تربیت بدنى و ورزش به کار مى روند در جهت رشد قابلیت ها و توانمندی های ورزشکاران برای اجرای بهتر آنان است، تا بتوانند با حداکثر آمادگی در مسابقات ورزشی شرکت نمایند

هر مسابقه ای اهمیت ویژه خود را دارد از مسابقات بازی های المپیک که بالاترین سطح مسابقات در رشته های مختلف ورزشی است تا پائین ترین سطح آن که می تواند مسابقه بین دانش آموزان یک کلاس دبیرستانی باشد

برای برگزاری هر دوره از مسابقات ورزشی در هر رشته ای، نیازهای فراوانی وجود دارد، که از حوصله این مقدمه بیرون است ولی یکی از اصلی ترین این نیازها پاسخ به این سؤال است که شرکت کنندگان در یک دوره از مسابقات ورزشی به چه ترتیبی و طبق کدام قاعده در مقابل یکدیگر قرار می گیرند و به اصطلاح با هم مسابقه می دهند؟

برگزارکنندگان مسابقات ورزشی، با بررسی و شناخت شرایط، امکانات و تجهیزات، زمان موجود و نیروی انسانی متخصص به برنامه ریزی می پردازند برای این کار از جدول های مسابقات ورزشی بهره می گیرند متناسب با مواردی که در بالا یادآوری شد، یعنی زمان، امکانات مالی و تجهیزات موجود، تعداد شرکت کنندگان و ... یکی از انواع جدول های مسابقات ورزشی را انتخاب می کنند، و با توجه به تعداد بازی های جدول و دیگر شرایط، تقویم بازی ها را اعلام می نمایند

شما دانش آموزان عزیز رشته تحصیلی تربیت بدنی و علوم ورزشی به عنوان برنامه ریزان، مجریان و برگزارکنندگان آینده مسابقات ورزشی در سطوح مختلف، نیاز به شناخت و آموزش این جدول ها دارید تا در هنگام ضرورت و زمان برگزاری مسابقات متفاوت ورزشی بتوانید با انتخاب نوع مناسب جدول و ترسیم صحیح و دقیق آن، بهترین طراحی و برنامه ریزی را برای برگزاری مسابقات خود داشته باشید

در کتاب حاضر سعی شده است ضمن آشنایی شما با انواعی از جدول های مسابقات ورزشی در انتخاب مناسب و ترسیم دقیق آن ها توانمند شوید یادآوری می شود که همکاران محترم در امر تدریس و انتقال مفاهیم کتاب، نقش اصلی را دارند از همکاری آقایان پورسلطانی و اردستانی که مجدانه در اصلاح کتاب اینجانب را یاری نمودند، صمیمانه تشکر می نماید

در پایان، برای کلیه مدرسان محترم آرزوی موفقیت می نماید و ضمن تشکر بسیار از همکاری و همراهیشان، تقاضا دارد کاستی ها و نارسایی های مربوطه را با ارائه نظرات تکمیلی و اصلاحی خود کاهش دهند و مؤلف را در ارتقای هرچه بیش تر سطح کیفی کتاب در چاپ های بعدی یاری نمایند

پیش‌گفتار

قبل از برگزاری هر دوره از مسابقات ورزشی دست‌اندرکاران و برگزارکنندگان آن مسابقات نیاز به شناخت عوامل متعددی دارند تا بتوانند با در نظر گرفتن کلیه شرایط موجود، به انتخاب بهترین جدول مناسب با آن مسابقات اقدام نمایند. بنابراین شناخت معیارها برای تصمیم‌گیری در مورد انتخاب نوع جدول اهمیت ویژه‌ای دارد.

مدیر فنی هر مسابقه ورزشی، برای این که بتواند جدول مسابقات خود را انتخاب کند، باید از شرایط و امکانات موجود شناخت کافی داشته باشد (که آن‌ها را نیازهای انتخاب جدول می‌نامیم) تا بر آن مبنای جهت برنامه‌ریزی و تعیین نوع جدول اقدام نماید.

نیازهای انتخاب جدول کدام‌اند؟

۱- هدف برگزاری مسابقات

هدف برگزاری مسابقات یکی از اصلی‌ترین نیازها برای انتخاب نوع جدول مسابقات است و می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- الف - تعیین قهرمان در کوتاه‌ترین زمان
- ب - انتخاب بازی‌کنان (گاهی برگزاری مسابقات به جهت انتخاب بازیکن است)
- ج - بزرگ داشت فرد یا یک روز خاص
- د - تعیین قهرمان واقعی
- ه - ترویج، توسعه و گسترش ورزش یا رشته خاص ورزشی

۲- شرکت‌کنندگان

شرایط شرکت‌کنندگان در مسابقات ورزشی می‌تواند در انتخاب نوع جدول مؤثر باشد

- الف - سن شرکت‌کنندگان
- ب - سطح مهارتی و قابلیت‌های ورزشکاران شرکت‌کننده
- ج - تعداد شرکت‌کنندگان (تیم‌ها و نفرات ورزشکار)

۳- سطح مسابقات

سطح مسابقات ورزشی می‌تواند ما را در انتخاب نوع جدول کمک کند

- الف - کلاسی
- ب - آموزشی (منطقه، شهرستان، استان، کشور)
- ج - باشگاهی (شهرستان، استان، کشور)
- د - ملی
- ه - جهانی
- و - بازی‌های قاره‌ای، بازی‌های المپیک

۴- بودجه برگزاری مسابقات

بودجه‌ای که برای برگزاری مسابقات مشخص می‌گردد می‌تواند تأثیر مستقیم در نوع جدول و تعداد بازی‌ها داشته باشد. این بودجه به شکل‌های زیر مشخص می‌شود

- الف - رسمی (مصوب)
- ب - غیررسمی (از طریق کمک نهادها، سازمان‌ها و کمک‌های مردمی)
- ج - خود شرکت کنندگان

۵- زمان

- الف - زمان تعیین شده برای برگزاری مسابقات (محدودیت‌های زمانی)
- ب - فصل برگزاری مسابقات
- ج - وضعیت آب و هوایی محل برگزاری

۶- مکان برگزاری مسابقات

- الف - سالن سرپوشیده یا فضای باز
- ب - دوری و نزدیکی محل مسابقات نسبت به محل اسکان یا خوابگاه ورزشکاران
- ج - استاندارد بودن مکان‌های ورزشی
- د - علاقه مردم ساکن در محل برگزاری مسابقات نسبت به آن رشته ورزشی

۷- امکانات و تجهیزات

امکانات و تجهیزات موجود در محل برگزاری مسابقات تأثیر به‌سزایی در انتخاب نوع جدول دارد

الف - تعداد سالن‌های موجود مربوط به آن رشته ورزشی، یا زمین‌های روباز، با توجه به رشته مربوطه

به‌عنوان مثال؛ اگر برگزاری مسابقات به رشته ورزشی پینگ‌پنگ مربوط باشد تعداد سالن‌ها و یا تعداد میزهای پینگ‌پنگ می‌تواند در انتخاب جدول تأثیرگذار باشد

۸- نیروی انسانی متخصص

نیروی انسانی متخصص در انتخاب جدول بازی‌ها مانند دیگر نیازهای مسابقات ورزشی می‌تواند در تعیین نوع جدول مسابقات اهمیت داشته باشد

الف - تعداد داوران از جهت کمیت و کیفیت کار

ب - تعداد افراد فنی برگزار کننده

با توجه به مطالب بیان شده، مدیران فنی با استفاده از داده‌ها و اطلاعات دریافت شده و بررسی دقیق و عمیق هر یک و اولویت‌بندی شرایط و امکانات نوع جدول را انتخاب و ترسیم می‌کنند و در پایان به قرعه‌کشی می‌پردازند

هدف کلی

آشنایی دانش‌آموزان با انواع جدول‌های مسابقات ورزشی و نحوه ترسیم آن‌ها.